

Մ աշտոցի Արձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
Նոյեմբեր 2010 (ԺԸ տարի թիւ 3)

Այս թիւով.....

Նոյեմբեր ամսուան բացատրական
տօնացոյց: Էջ 2-4

Տօն Սուրբ Հրեշտակապետերու
Գաբրիէլի եւ Միքայէլի,
Տօն Սուրբ Առաքեալներու
Անդրէասի եւ Փիլիպպոսի
Յիսնակ
Սուրբ Գրիգոր Սքանչելագործ
Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան
Սուրբ Կոյսի Տաճար ընծայումը

Բացատրութիւն՝ Հայց. Առաք. Ս.
Եկեղեցւոյ պատարագին Էջ 5-7

Պ ա տ ա ր ա գ ի ի ո թ ի ո յ ը ի ն
հաստատումը
Պատարագ՝ զոհ, ընծայ, նուէր

Համացանցէն քաղուած Էջ 8

Եզակի Գիրեր Էջ 9

Յիսուսի Այլակերպութիւնը Էջ 10

Յիսուս եւ Զակքէոս Էջ 11

Յիսուս՝ ճշմարիտ Որբատունկը Էջ 12

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Էջ 13-16

Հ....Հրեշտակապետ

Խաչքարի հեղինակ՝
Ժողովրդական վարպետ,
ՌՈՒԲԵՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Ամսուան Համարը

«Առաւել Աստուծոյ յ հնազանդիլ պետք է
քան թէ մարդոց:»

Առաքեալներուն Գործերը 5.29

Նոյեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Շբթ. 6	Սբ. Հրեշտակապետացն Գաբրիէլի եւ Միքայէլի
Շբթ. 13	Սց. Առաքելոց Անդրէի եւ Փիլիպպոսի
Շբթ. 20	Տօն Ամենայն Սրբոց
Կիր. 21	Բարեկենդան Յիսնակաց Պահոց, Սբ. Կոյսի Տաճար ընծայում
Շբթ. 27	Ս. Գրիգոր Սքանչելագործ

Տօն՝ Սուրբ Հրեշտակապետերու Գաբրիէլի եւ Միքայէլի

Միքայէլ հրեշտակապետը Բսրայէլի ժողովուրդի համար մարտնչելու ընթացքին: Երուսաղէմ, ձեռ. 2027, էջ 4բ, Աստուածաշունչ 1266 թ. Կիլիկիա, ծաղկող Թորոս Ռոսլին

միջնորդներ հոգեւոր եւ նիւթեղէն աշխարհներուն միջեւ: Անոնք ունին իրենց ղեկավարները որոնցմէ ամենէն աւելի ծանօթ են Գաբրիէլը եւ Միքայէլը: Հին միջնադարեան մանրանկարչութեան մէջ յատկապէս, կը գտնենք Գաբրիէլ հրեշտակապետի պատկերը, Տիրամօր աւետելու ատեն:

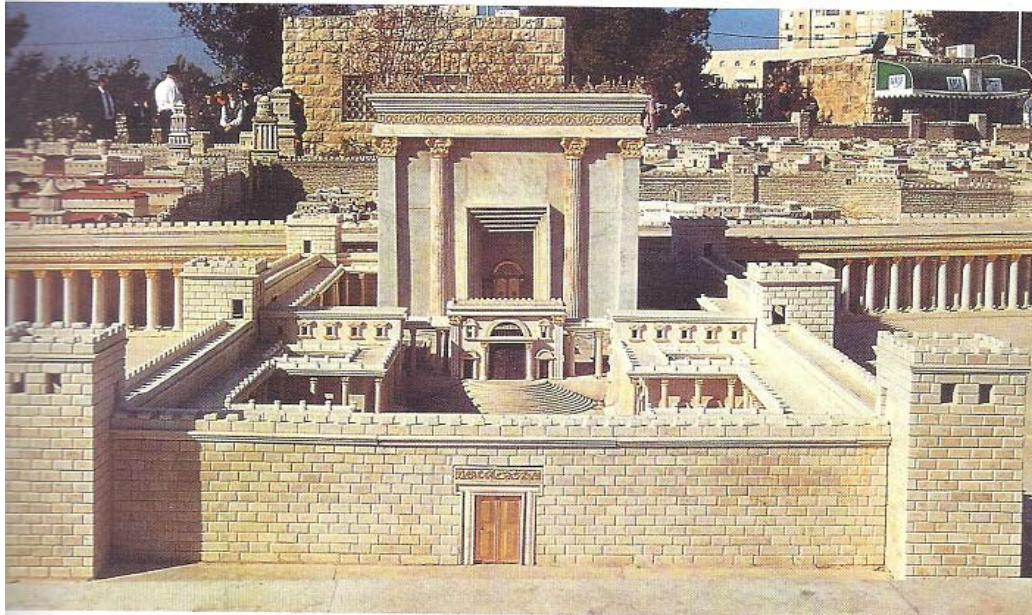
Նոյեմբեր ամսուան առաջին կամ երկրորդ Շաբաթ օրը, Հայց. Եկեղեցին կը յիշատակէ հրեշտակապետեր Գաբրիէլի եւ Միքայէլի տօնը: Հրեշտակ կը նշանակէ պատգամաւոր, առաքեալ «ղրկուած»: Նախապէս անոր կը տրուէր երկնային դեսպան, պատգամաւոր, եւ կամ սուրհանդակ նշանակութիւնը: Աստուածաշունչը կը վկայէ որ հրեշտակները իբրեւ լուսեղէն ստեղծուած են առաջին օրը, լոյսի հետ միասին: Անոնք ժամանակի ներգործութենէն չեն ազդուիր եւ սեռական յատկանիշներ չունին:

Աստուածաշունչին մէջ հրեշտակներու մասին ակնարկութիւնները շատ են: Անոնք կը ներկայացուին իբրեւ բազմաթիւ, մեծագործ եւ զօրաւոր էակներ: Հին Կտակարանին մէջ անոնք Աստուծոյ ներկայացուցիչները կը նկատուին,

Տօն՝ Սուրբ Առաքեալներու Անդրէասի եւ Փիլիպպոսի

Անդրէաս առաքեալը Պետրոս առաքեալի եղբայրն էր, որ իրեն պէս ձկնորս էր: Սկիզբը, Անդրէասը աշակերտեր է Ս. Յովհաննէս Մկրտիչին եւ Յիսուսը գտնելէ ետք, անմիջապէս իր եղբայրը Պետրոսը գտաւ ու ըսաւ անոր «Մեսիան գտանք» «Յովհ. 1.35-42»: Ըստ աւանդութեան, Ս. Անդրէաս առաքեալ կը քարոզէ Յունաստանի եւ փոքր Ասիոյ մէջ եւ կը նահատակուի X ձեռով խաչի մահով, Յունաստանի մէջ:

Փիլիպպոս առաքեալը Բեթսայիդէն էր, Անդրէասի եւ Պետրոսի քաղաքէն: Յիսուս էր որ երբ Գալիլիա գացած ատեն Փիլիպպոսը տեսաւ, անոր ըսաւ «Հետեւէ՛ ինձի»: Անդրէասն ալ իր կարգին գտաւ Բարթողոմէոսը «Նաթանայէլը» եւ Յիսուսի ներկայացուց «Յովհ. 1.43-51»: Ըստ աւանդութեան կը նահատակուի Եփեսոսի մէջ խաչի մահով:

Սողոմոն Իմաստուն արքայի կառուցած տաճարի մանրակերտը Յիսնակ

Յիսնակը՝ 50 օրերու միջոց մըն է՝ որուն ընթացքին կը պատրաստուինք տօնելու Յիսուսի ծնունդն ու աստուածայայտնութիւնը որ տեղի կ'ունենայ Յունուար 6ին: Յունուար 6էն 50 օրեր ետեւ հաշուելով կը հասնինք Նոյեմբեր 18ին, հետեւաբար այդ թուականին ամենէն մօտ Կիրակին Յիսնակի Բարեկենդանն է:

Կար ժամանակ, երբ Յիսնակի ամբողջ տեւողութեան պահք կը պահուէր, Ս. Յարութեան նախորդող մեծ պահքին պէս: Մակայն ներկայիս սովորական Չորեքշաբթիի եւ Ուրբաթի պահքերէն զատ երեք շաբաթներու վերածուեր է Յիսնակի Պահքը: Առաջին շաբաթը Յիսնակի Պահք, Դեկտեմբերին՝ Ս. Յակոբի պահք, իսկ Յունուարին՝ Ս. Ծննդեան պահք:

Սուրբ Գրիգոր Սքանչելագործ

Ս. Գրիգոր Սքանչելագործը ծներ է Պոնտոսի (Սեբաստիա) Նեոկեսարիա քաղաքին, ազնուական ընտանիքի մը մէջ, շուրջ 210 թ.: Գրիգորը մտադիր էր հմտանալ օրէնսգիտութեան և հռետորութեան մէջ, սակայն Աստուած անոր եւ իր եղբօր համար այլ ճանապարհ նախասահմաներ էր. Անոնք ուսում ստացան Աթենքի մէջ, ապա Պաղեստինեան Կեսարիա քաղաքին մէջ՝ աշակերտելով այն ժամանակուայ ամենահեղինակաւոր քրիստոնէայ մտաւորականին՝ Որոզինեսին: Նեոկեսարիա վերադառնալով՝ ան կը ձեռնադրուի քաղաքի եպիսկոպոս: Աւանդութեան համաձայն՝ Ս. Գրիգորի եպիսկոպոս ձեռնադրուելու օրերուն Նեոկեսարիոյ մէջ հազիւ 17 քրիստոնէայ կար, իսկ մահուան օրերուն՝ ընդամենը 17 հեթանոս: Իր անուան հետ կապուած բազմաթիւ հրաշքներու համար արժանացեր է «Սքանչելագործ» մակդիրին:

Ս. Գրիգոր աչալքօցութեամբ կառավարեց թէ՛ իրեն վստահուած թեմն ու ժողովուրդին և թէ՛ եղաւ մեծ մատենագիր՝ թողելով բազմաթիւ աստուածաբանական երկեր:

Ան վախճաներ է 270 թ. խաղաղ մահուամբ: Հայ Առաքելական Եկեղեցին Ս. Գրիգոր Սքանչելագործի, Նիկողայոս Հայրապետի և Միւռոն եպիսկոպոսի յիշատակը կը տօնէ Ս. Խաչի Ժ. կիրակիին յաջորդող շաբաթ օրը:

Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան (344/54-407 թթ.)

Սուրբ Յովհան Ոսկեբերանը ընդհանրական եկեղեցոյ տասներկու վարդապետներէն մէկն է: Ծնած է Անտիոքի մէջ, ազնուական ընտանիքի մէջ, ազգութեամբ՝ ասորի: Հայրը մահացեր է երբ ան տակաւին մանուկ էր: Մօր բարի խնամքի շնորհիւ ստացեր է լաւ կրթութիւն՝ ուսանելով Ժամանակի հռչակավոր հռետոր և ճարտասան Լիբանիոսի մօտ:

380 թուականին Մելիտոս եպիսկոպոսի թախանձագին հարկադրանքով սարկաւազ կը ձեռնադրուի: 386 թուականին Մելիտոսին յաջորդած Փլաբիանոս հայրապետը զայն քահանայ կը ձեռնադրէ: 397 թուականին կը վախճանի Կոստանդնուպոլսոյ Նեկտարիոս պատրիարքը, Արկադիոս կայսրը, տեղեակ ըլլալով սուրբ Յովհան Ոսկեբերանի համբաւի մասին, կը պատուիրէ, որպէսզի զայն անմիջապէս, անաղմուկ բերեն Կոստանդնուպոլիս պատրիարք ձեռնադրելու: 398 թուականին տեղի կ'ունենայ անոր ձեռնադրութիւնը:

Իր հօտին նուիրուած հովիւր ոչ միայն քաղցրութեամբ կը խրատէր, այլ երբեմն՝ յանդիմանութեամբ, այդ էր պատճառը, որ շուտով անուանի հայրապետը շատ հակառակորդներ կ'ունենայ: Այդ հակառակորդներու շարքին մէջ էր նաեւ Եղոբսիա թագուհին, որ կը յանդիմանուէր հայրապետի կողմէ արքունական յոռի բարքերու պատճառով: Իր թշնամիներու սադրանքով 403 թուականին ան կ'աքսորուի, սակայն վախնալով ժողովուրդի ցասումէն և այդ օրերուն տեղի ունեցած երկրաշարժէն՝ արքունիքը ետ կը բերէ հայրապետին: 404 թուականին Ս. Յովհան Ոսկեբերանը դարձեալ կ'աքսորուի Կիլիկիայի Կոկիսոն քաղաքը,

աւելի ուշ՝ Բիզանդիա: Չդիմանալով ճանապարհի դժուարութիւններուն 407 թուականին կը մահանայ: Անոր արտասանած վերջին բառերն են. «Փա՛ որ քեզ, Աստուա՛ճ, փա՛ որ քեզ, ամէն ինչի համար փա՛ որ քեզ»:

438թ. սուրբի մարմինը մեծ հանդիսաւորութեամբ կը բերուի եւ կ'ամփոփուի Կ. Պոլսոյ Ս. Առաքելոց եկեղեցոյ մէջ:

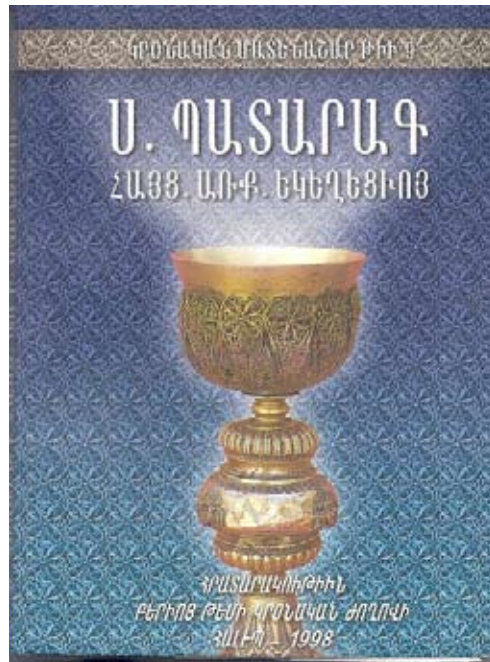
Ընդհանրական եկեղեցոյ այս անխոնջ մշակի ոսկեբերան խօսքերը դարեր շարունակ առաջնորդեր և կրթեր են բազում եկեղեցական սերունդներ: Անոր խօսքերէն կատարուած մէջբերումներու կը հանդիպինք ամենուր: Ան յայտնի է իր Աստուածաշունչ մատեանի գիրքերու մեկնութիւններով: Բազմատեսակ է անոր մատենագրական վաստակը՝ մեկնութիւններ, ճառեր, ներբողներ, թղթեր և այլն, որոնք իրենց բարերար ազդեցութիւնն են թողեր քրիստոնէական մտքի պատմութեան վրայ: Անոր գործերը հայերէնի թարգմանուէր են, արդէն իսկ իր կենդանութեան օրերուն:

Հայ Առաքելական Եկեղեցին Ս. Յովհան Ոսկեբերանի յիշատակն ամէն տարի կը տօնէ երկու անգամ, նախ՝ Տասներկու վարդապետներու շարքին՝ Խաչվերացի Զ կիրակիին յաջորդող շաբաթ օրը, ապա՝ առանձին՝ Խաչվերացի Է կիրակիին յաջորդող շաբաթ օրը: Ս. Կոյսի Տաճար Ընծայումը

Մարիամի ծնողքը ուխտեր էին իրենց զուակը ընծայել Տիրոջ: Երբ Մարիամ 1 տարեկան եղաւ, ծնողքը զինք Տաճար տարին՝ Աստուծոյ ընծայելու: Ծնողքը զինք ամէն տարի Տաճար տարին մինչեւ Մարիամի 7րդ տարեդարձը: Եօթը տարեկանէն սկսեալ, Մարիամը սկսաւ Տաճարին մէջ ապրիլ: Ան ստացաւ Ս. Հոգիին 7 շնորհքները՝ եւ զարդարուեցաւ 7ը առաքինութիւններով: Ան բնակեցաւ Տաճարին մէջ իբրեւ անբիծ աղանի, աճեցաւ եւ զարգացաւ հասակով եւ իմաստութեամբ: Մարիամ իր առաքինի վարքով 7ը տարիներ մնաց տաճարին մէջ եւ ամէն օր հոգիով կը կրթուէր պարկեշտութեան մէջ:

Բացատրություն` Հայց. Առք. Սուրբ Եկեղեցւոյ Պատարագին «շար. 1»

Վերջերս երբ կը մտածէի Ս. Պատարագի բացատրութեան ներկայացում մը ընել մեր Կիրակնօրեայ Դպրոցի 6րդ դասարանի աշակերտներուն, յիշեցի գրադարանիս մէջ ունեցած եւ ժամանակին մեծ հաճոյքով կարդացած Բերիոյ Թեմի տարիներու Բարեջան Առաջնորդ, եւ մեր Ս. Յակոբ Եկեղեցւոյ այժմու Հոգևոր Տեսուչ` Գերշ. Տ. Սուրեն Ս. Արք. Գաթարոյեանի «Բացատրություն Ս. պատարագի» բաժինը 1998ի Հալէպի մէջ հրատարակուած Ս. Պատարագ Հայց. Առք. Եկեղեցւոյ գրքոյկը: Հետեւաբար որպէս հիմ ունենալով այդ գրութիւնը, այս եւ յաջորդող մի քանի թիւերուն մէջ պիտի ներկայացնեմ հոն տրուած բացատրութիւնը, միշտ ի մտի ունենալով յատկապէս մեր դպրոցի 6րդ դասարանի աշակերտները: Թորոս Պապիկեան

Պատարագի խորհուրդին հաստատումը

Հայց, Եկեղեցւոյ եօթը խորհուրդներէն մէկն է սուրբ հաղորդութիւնը որ կը տրուի սուրբ պատարագին ընդմէջէն:

Ան ոգեկոչումն է վերջին ընթրիքի յիշատակին, ուր Յիսուս ինքզինք մատուցեց առաքեալներուն` ըսելով ըստ Յովհաննէս աւետարանիչին թէ «Ան որ չուտէ իմ մարմնս եւ չիմէ իմ արիւնէս` չի կրնար յաւիտենական կեանք ժառանգել» Յովհաննու 6.53

Յիսուս իր մարմինն ու արիւնը որպէս փրկութեան երաշխիք տուաւ մարդոց վերջին ընթրիքին, ուր ան հաստատեց մեղսաքաւիչ հաղորդութեան խորհուրդը: Սեղանէն առաւ հացը, օրհնեց, եւ աշակերտներուն տալով ըսաւ «առէ՛ք, կերէ՛ք, այս է մարմին իմ` որ վասն ձեր եւ բազմաց բաշխի ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց»: Ապա գինիին բաժակը առաւ, օրհնեց, գոհացաւ, եւ աշակերտներուն տալով ըսաւ «Արբէ՛ք ի սմանէ ամենեքեան այս է արիւն իմ` նորոյ ուխտի, որ յաղաքս ձեր եւ բազմաց սեղանի, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց»:

Աստուածորդին վերոյիշեալ բառերը արտասանելով յաւիտենական ուխտ մը կնքեց իր առաքեալներուն հետ, ուխտ մը որ պիտի իմաստաւորուէր իր խաչելութեան խորհուրդով եւ իր իսկ անձին պատարագումով: Քրիստոս աշխարհ եկած էր որպէս միջնորդ հաշտութեան` հօր Աստուծոյ եւ աղամական մեղքով այլասերած մարդկութեան միջեւ: Այս նուիրական առաքելութիւնը կ'իրագործուէր փրկագործութեան խորհուրդով: Յիսուս իր մարմինն ու արիւնը որպէս գրաւական կու տար մարդկութեան, ինչպէս Պողոս առաքեալ հարազատօրէն մեկնաբանելով պիտի ըսէր.

«Միթե չէ՞ք գիտեր, որ ձեր մարմիններուն համար մասանաւոր զին վճարուած է, փառաւորեցէք զԱստուած ձեր մարմիններուն մէջ» Ա Կորնթացիս 6.19

Ս. Պատարագի խորհուրդով՝ առաջին հերթին մենք կը յիշատակենք Աստուծոյ որդիին մարդեղութեան խորհուրդը. Քրիստոս մարդացաւ, որպէսզի մարդը վերստին բարձրանայ այն պատուանդանին, ուրկէ ինկած էր ան նախաձնողներու մեղանշումէն ետք: Այդ էր Աստուծոյ որդիին առաքելութիւնը եւ այդ առաքելութեան ամբողջացումը պիտի ըլլար, անոր փրկագործութեան խորհուրդը՝ Սուրբ Պատարագումը:

Պատարագը անարիւն զենումս է Քրիստոսի, փրկագործութեան խորհուրդն է ան, որ կը կատարուի մեր մեղքերու բնաջնջման եւ մեր հոգիներու փրկութեան համար:

Խորհրդաւոր Ընթրիք

Պատարագ՝ զոհ, ընծայ, նուէր

Սուրբ Պատարագի խորհուրդով Քրիստոս որպէս Աստուածային գերազանց սիրոյ արտայայտութիւն ինքզինք կ'ընծայէ, կը զոհուի մեր փրկութեան համար: Ճշմարտօրէն Ս. Պատարագը Աստուծոյ սէրը ներկայացնող Աստուծոյ որդիին զոհաբերութեան խորհուրդն է ուր ամէն անգամ պատարագուող «Գառն Աստուծոյ» իր մարմինն ու արիւնը կու տայ մեղանշական բնութեամբ անկումի ենթակայ մարդուն, որպէս Աստուածային գերազանց սիրոյ արտայայտութիւն:

Ինչպէս վերջին ընթրիքի սեղանին վրայ հացն ու զինին Քրիստոսի օրհնութեամբ փոխակերպուեցան Փրկչին Մարմնոյն ու Արեան, նմանապէս ամէն Ս. Պատարագի խորհուրդին՝ Ս. Սեղան ընծայուող ՆՇԽԱՐՆ ու ԳԻՆԻՆ նուիրագործուելով ու սրբագործուելով գերահրաշոքէն կը փոխակերպուին եւ հաւատացեալներուն կ'ընծայուին որպէս մեղսաքաւիչ Ս. Հաղորդութիւն, որպէս Մարմին եւ Արիւն Քրիստոսի:

Յովհաննէս Ա. Մանդակունի (հաւանաբար 400-483/84 կամ 498/499), հայոց կաթողիկոս (ըստ որոշ աղբիւրներու՝ 471/472-483/84, ըստ ուրիշներու՝ 485-498/499), վարդապետ և հայրապետ, հետեւեալ բառերով կը ներկայացնէ Մեծ եւ Սքանչելի խորհուրդը հաւատացեալներուն:

«Այսուհետև որպէս լոկ հաց մի՛ նայիր անոր, եւ ոչ ալ որպէս գինի նկատի ունեցիր կամ ընդունիր զայն, որովհետև Ս. Խորհուրդին սահաւորութիւնը Թեպէտև անտեսանելի է, սակայն անոր զօրութիւնը իմանալի եւ զգալի:

Մենք ճշմարիտ հաւատքով Քրիստոսն է, որ կ'ընդունինք Ս. Սեղանին վրայ, Անոր է, որ կը մօտենանք, Ջայն կը տեսնենք, կը շօշափենք, կը համբուրենք, կը ճաշակենք՝ զայն ընդունելով մեր ներսիդին եւ կը դառնանք մարմինը, անդամներն ու որդիները Աստուծոյ»
Ճառք, էջ 168:

Յաջորդի պիտի ներկայացնենք Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Ս. Պատարագի արարողութիւնն ու անոր բացատրութիւնը:

Նախ ըսենք, որ Ս. Պատարագի արարողութիւնը 4 մասերէ կը բաղկանայ:

1. Պատրաստութիւն
2. Ճաշու Պաշտօն
3. Բուն Պատարագ
4. Արձակում

Գօտի
ԺԸ դար, Կարս
Ս. Էջմիածնի Գանձատուն

Սուրբ սեղանի խաչ
Թ. դար սկիզբ, Ախալցխայ

Կանթեղներ
Ս. Էջմիածնի գանձատուն

Կ ա թ ո ղ ի կ ո ս ի ծ ի ս ա կ ա ն
հանդերձանքը
Ս. Էջմիածնի Մայր տաճարի
թանգարան

Համացանցէն Քաղուած

Եղեգի ծառը

Պարտիզպան մը ունէր եղեգի ծառերու խումբ մը իր պարտէզին մէջ: Օր մը ան կեցաւ ամենաերկարին առջեւ ու ըսաւ «Քեզի պէտք ունիմ», եղեգի ծառը պատասխանեց «Պարտիզպան, զիս գործածէ ինչպէս որ կ'ուզես»: Պարտիզպանը լրջանալով աւելցուց «Բայց քեզ գործածելու համար, պէտք է քեզ կտրեն»:

Եղեգի ծառը զարմացաւ, վախցաւ ու հարցուց՝ «Զիս կտրե՞ս, ոչ, ես ամենագեղեցիկն եմ այս պարտէզին մէջ: Զիս գործածէ ինչպէս որ կ'ուզես քայց կը խնդրեմ մի կտրեր զիս»:

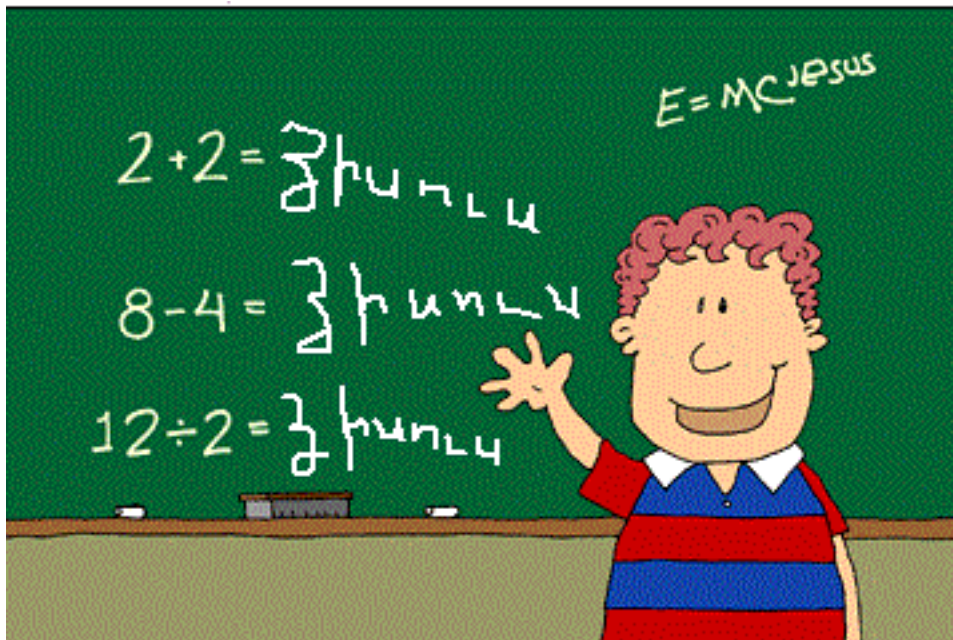
Պարտիզպանը ըսաւ «Բայց եթէ չի կտրեն քեզ, պիտի չկրնամ գործածել քեզ»: Եղեգի ծառը լռութեամբ մտածեց, խոնարհեցուց գլուխը ու ըսաւ «Եթէ իրապէս միակ ձեւն է զիս գործածելու, ուրե՛մս կտրէ զիս»:

Պարտիզպանը կտրեց եղեգի ծառը, փրցուց անոր ճիւղերը ապա կէսէն, երկայնքին, բաժնեց երկուքի:

Մէջը փորելէ եւ պարպելէ ետք, հասցուց մինչեւ ջուրի աղբիւրը, եւ մէջէն ջուրը հոսեցնելով ջրեց իր պարտէզը:

Պարտէզը ծաղկեցաւ եւ դարձաւ պտղաբեր:

Եղեգի ծառը տուաւ իր կեանքը որպէսզի ուրիշներուն օգնէ: Ամէն օր մեր շուրջը շատեր իրենց կեանքն ու ժամանակը կը տրամադրեն մեր լաւութեան համար, օրինակ մեր ծնողներն ու ուսուցիչները:

Կրօնի դասին մէջ սորվեցանք որ ամէն ինչի պատասխանը Յիսուսն է:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Հոկտեմբեր ամսուան պատասխանները

Մանկապարտեզի անկիւն

կ' իրիկնանար, Արձակէ, գտնեն, ամայի, ուտելիքը, հաց, ձուկ, բաւականաչափ

5. Ճանաչել զԻմաստութիւն եւ զԽրատ, իմանալ զբանս հանճարոյ 6. դ. Յովհաննէս 7. ա. 1 8. Մաքսապետ 9. 24 10. Ոսկեբերան

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. բ. 405 2. գ. Աստուածաշունչը, 3. Մետրոպ Մաշտոց 4. Վաղարշապատ 5. դ. Ս. Ներսէս Շնորհալի 6. դ. Ս. Գրիգոր Նարեկացի 7. գ. Ս. Ղուկաս 8. գ. 24 9. ա. 5 հաց եւ 2 ձուկ 10. գ. 12

Երկրորդականի անկիւն

1. Յիսուսի 2. Ադամի 3. Եօթանասնից 4. Քրիստոս 5. ա. Ս. Մետրոպ Մաշտոց բ. Ս. Եղիշէ Պատմիչ գ. Ս. Դաւիթ Անյաղթ դ. Ս. Մովսէս Քերթոզ ե. Ս. Գրիգոր Նարեկացի. գ. Ս. Ներսէս Շնորհալի 6. Ս. Մետրոպ Մաշտոց, Ս. Եղիշէ Պատմիչ 7. Ս. Եղիշէ Պատմիչ 8. Ս. Գրիգոր Նարեկացի. 9. Ս. Ներսէս Շնորհալի 10. Ս. Դաւիթ Անյաղթ

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. Վանայ, Գագիկ Արծրունի, Մանուէլ
2. Գմբէթին վրայ խաչ չկայ 3.
Եօթանասուներկուքին 4. դ. Թորոս Ռոսլին

Եզակի գիրեր Հայերէն գիրերով Sudoku

է	ը	դ	գ	բ	զ	է	ա	բ
զ	թ	բ	ը	է	ա	է	դ	զ
զ	է	ա	դ	բ	է	ը	թ	զ
բ	զ	զ	է	ա	ը	թ	է	դ
դ	է	ը	բ	զ	թ	ա	զ	է
է	ա	թ	զ	է	դ	զ	բ	ը
ա	բ	զ	թ	ը	է	դ	զ	է
թ	զ	է	է	դ	բ	զ	ը	ա
ը	դ	է	ա	զ	զ	բ	է	թ

		է		բ	թ		է	
զ	զ	ա	ը					
է					զ	ը		ա
թ				դ		ա	է	
զ			բ		է			թ
	զ	է		ա				դ
ը		զ	դ					բ
					ա	դ	թ	է
	դ		է	է		զ		

Նախորդ «Եզակի գիրեր» ուն լուծումը

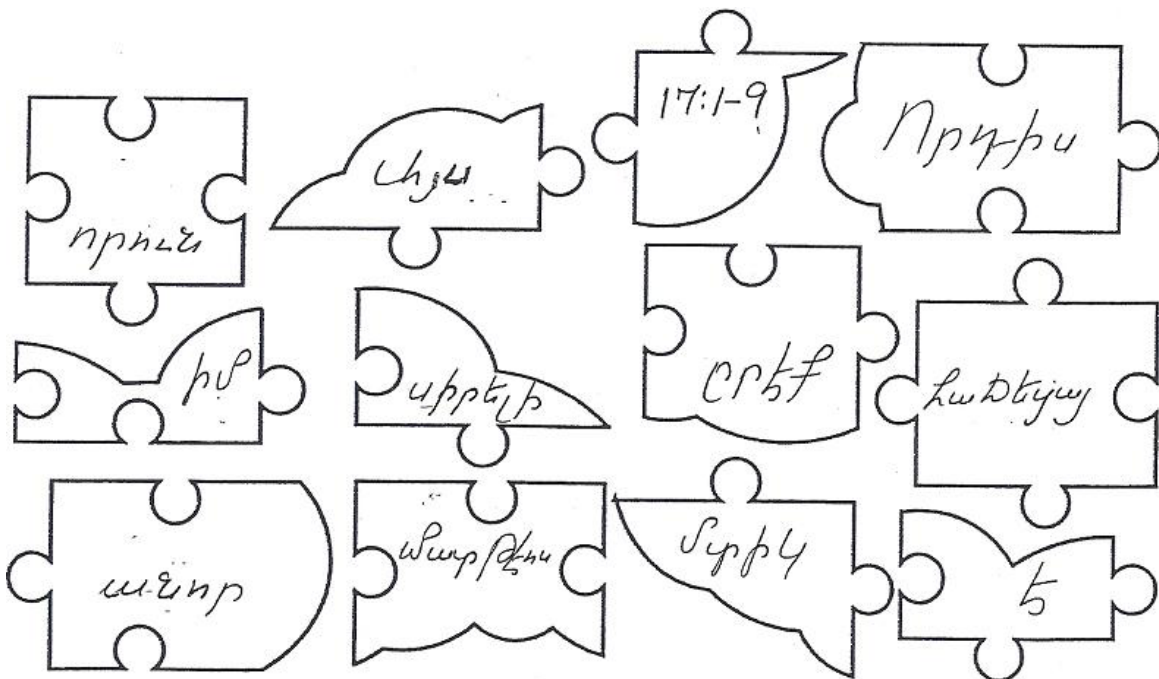
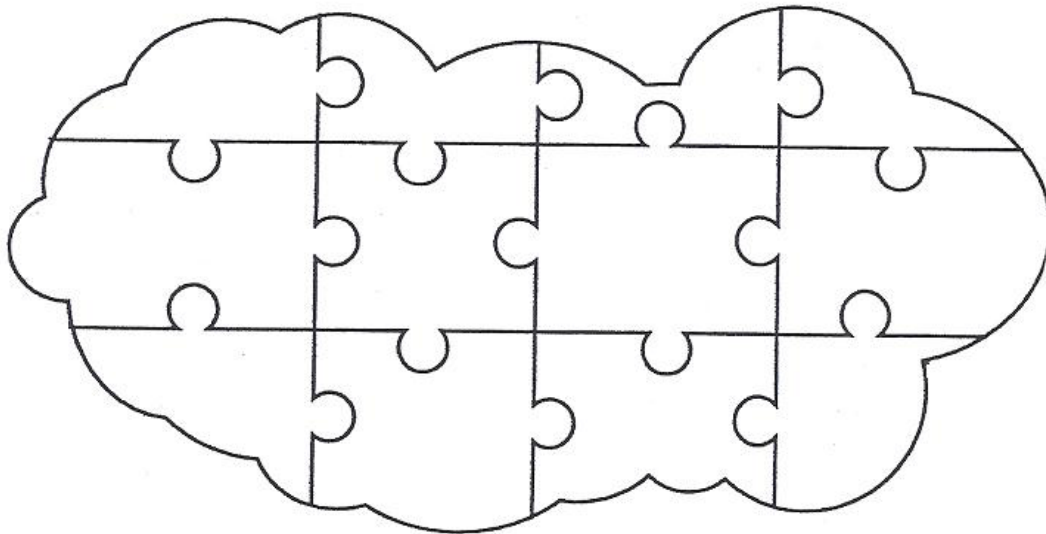
Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, բ, գ, դ, է, զ, է, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

Յիսուսի Այլակերպությունը Մատթեոս 17:11-19

Լուսաւոր ամպ մը ծածկեց զիրենք, ամպին մէջէն ձայն մը լսուեցաւ որ կ'ըսէր ...

Կտորները կարգով յարմարցուր եւ գտիր թէ ի՞նչ կ'ըսէր ձայնը

Յիսուս եւ Չակքէնս (Ղուկաս 19:1-10)

1 - Չակքէնս

- ա - դրամ փոխ կուտար
- բ - մաքսապետ էր
- գ - պարտք կը հաւաքէր

2 - Յիսուս Երիբով մտաւ

- ա - կը ծրագրէր հոն գիշերել
- բ - կ'անցնէր քաղաքէն
- գ - Չակքէնսը կ'ուզէր տեսնել

3 - Չակքէնս անունով մարդ մը կ'ապրէր

- ա - Երուսաղէմի մէջ
- բ - Կափառնաաումին մէջ
- գ - Երիբովի մէջ

4 - Երբ Յիսուս խօսեցաւ

- ա - Չակքէնս զինք իր տունը հրաւիրեց
- բ - ծառէն վար ինկաւ
- գ - փախաւ գնաց

5 - Յիսուս խօսեցաւ Չակքէնսին երբ

- ա - ձայն մը լսեց
- բ - Չակքէնս զինքը կանչեց
- գ - վեր նայեցաւ եւ զինքը տեսաւ

ճառին վրայ

6 - Չակքէնս կ'ուզէր տեսնել թէ ով է Յիսուսը, ուրե՞մս

- ա - Իր տան տանիքը բարձրացաւ
- բ - ամբոխը հրեց առջեւ անցաւ
- գ - վազեց ժանտաթզենիի մը վրայ

7 - Չակքէնս ըսաւ որ

- ա - կ'ուզէ Յիսուսի աշակերտ

ըլլալ

բ - ունեցածը բոլոր պիտի բաժնէ եւ աղքատ ապրի

գ - ունեցածին կէսը աղքատներուն պիտի տայ

եղաւ

8 - Յիսուս ըսաւ Չակքէնսի

- ա - շատ անիրաւ ես
- բ - այլեւս մաքսապետ չես
- գ - այսօր այս տունը փրկուեցաւ

Յիսուս ճշմարիտ Որթատունկը Յովհաննէս 15:1-17

Որդատունկը իբրեւ զարդ չենք տնկեր: Այլ իր պտուղին համար:
Մշակը յստակ նպատակ մը ունի: Ճիւղերը պէտք է պտղատու ըլլան:
Պտուղին լաւագոյն արտայայտութիւնը Յիսուս ըսաւ (հ. 17) Սիրեցէք իրար:

Պարտիզպանը կամ մշակը կը յօտէ իր պտղատու ծառերը, որպէսզի
անոնք աւելի պտուղ տան: Մենք ալ լաւ է որ մեր կեանքի որոշ երեւոյթները
յօտենք մանաւանդ այն բաժինները որոնք ուրախութիւն չեն պատճառեր
Յիսուսի:

Օրինակ՝ անձնասիրութիւն, հպարտութիւն, նախանձ, բարկութիւն,
ատելութիւն, անպարկեշտութիւն: Պահենք միայն այն յատկութիւնները
որոնք Յիսուս մեզի կը սորվեցնէ: Մէր, ուրախութիւն, հնազանդութիւն եւ
հեզութիւն:

Այս ձեւով մեր կեանքի գէշը կը յօտուի եւ մենք կ'ըլլանք պտղատու լաւ
ծառեր: Մեր աղօթքները կը լսուին եւ մենք կը սիրենք զիրար:

Ներկէ փ, թ, Ֆ գիրերը եւ գրէ ոսկեհամարը

----- , -----
----- :

մ	փ	է	ծ	թ	ա	Ֆ	գ	ն	յ	փ	ն	թ	ս	Ֆ	է	փ
թ	ր	ը	Ֆ	ա	յ	փ	ն	ս	թ	է	Ֆ	ր	ն	փ	թ	է
ն	Ֆ	փ	ր	ն	թ	վ	Ֆ	մ	ա	փ	ր	դ	թ	ի	Ֆ	ն
փ	թ	ք	Ֆ	փ	գ	թ	ի	Ֆ	ն	ք	փ	կ	թ	ը	գ	Ֆ
ն	հ	փ	է	թ	Ֆ	ի	ր	փ	թ	բ	ա	ր	Ֆ	է	փ	կ
թ	ա	մ	փ	ն	է	ր	Ֆ	ն	ւ	ն	հ	ա	մ	ա	թ	ր

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Ամէն մարդ կերաւ այնքան որ ուզեց: Եւ ինչ որ աւելցաւ, տասներկու կողով լեցուց:

Ամբողջացո՛ւր ըստ Ղուկասի Աւետարանին 9.14-17

հինգ, յիսունական, տասներկու, աչքերը, կշտացան, ձուկը, հացը, կատարեցին

Որովհետեւ շուրջ ----- հազար մարդ կար: Յիսուս
աշակերտներուն ըսաւ.

- Նստեցուցէք զանոնք ----- հոգինոց խումբերով:
Անոնք ----- հրահանգը եւ նստեցուցին բոլորն ալ: Ապա
Յիսուս առաւ հինգ ----- եւ երկու -----, ----- երկինք
բարձրացուց, օրհնեց, կտրեց եւ աշակերտներուն տուաւ որ
բաժնեն ժողովուրդին: Բոլորն ալ կերան ու -----, եւ
աշակերտները աւելցած կտորները հաւաքելով՝
----- սակառ լեցուցին:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Որո՞ւ տօնը այս տարի կը տօնենք դ. 7

Նոյեմբեր 20ին:

ա. Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան
Հայրապետ

բ. Ս. Գէորգ

գ. Ս. Անդրէաս եւ Ս. Փիլիպպոս

դ. Բոլոր Սուրբերուն

6.- Պատարագ ի՞նչ կը նշանակէ:

ա. զոհ

բ. ընծայ

գ. նուէր

դ. բոլոր վերեւ յիշուածները

2.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք

Ս. Գաբրիէլ եւ Ս. Միքայէլ

Հրեշտակապետերուն տօնը:

ա. Նոյեմբեր 6

բ. Նոյեմբեր 13

գ. Նոյեմբեր 20

դ. Նոյեմբեր 27

7.- Ըսէ՛ մէկ բառով: Ոսկի Բերան
Ունեցող:

Ո-----ն

8.- Գրէ՛ Հրեշտակապետին անունը:

Մ-----

3.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Սուրբ

Առաքեալներու Անդրէասի եւ

Փիլիպպոսի տօնը:

ա. Նոյեմբեր 6

բ. Նոյեմբեր 13

գ. Նոյեմբեր 20

դ. Նոյեմբեր 27

9.- Գրէ՛ Հրեշտակապետին անունը:

Գ-----

4.- Ս. Կոյս Մարիամ քանի՞

տարեկանէն սկսեալ սկսաւ

Տաճարին մէջ ապրիլ:

ա. 6

բ. 13

գ. 20

դ. 7

10.- Ի՞նչ էր Պետրոս Առաքեալին
եղբօրը անունը:

ա. Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան

Հայրապետ

բ. Ս. Փիլիպպոս

գ. Ս. Անդրէաս

դ. Ս. Գրիգոր

5.- Յիսնակը, քանի՞ օրերու միջոց մըն

է:

ա. 6

բ. 13

գ. 50

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Ջ. դասարաններու անկիւն

1.- Որո՞ւ տօնը այս տարի կը տօնենք Նոյեմբեր 13ին:

- ա. Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան Հայրապետ
- բ. Ս. Գեորգ
- գ. Ս. Անդրէաս եւ Ս. Փիլիպպոս
- դ. Բոլոր Սուրբերուն

2.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Ս. Կոյսին Տաճար ընծայումը:

- ա. Նոյեմբեր 6
- բ. Նոյեմբեր 13
- գ. Նոյեմբեր 21
- դ. Նոյեմբեր 27

3.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Սուրբ Գրիգոր Սքանչելագործի տօնը:

- ա. Նոյեմբեր 6
- բ. Նոյեմբեր 13
- գ. Նոյեմբեր 20
- դ. Նոյեմբեր 27

4.- Այս տարի ե՞րբ տօնեցինք Ս. Յովհան Ոսկեբերանի տօնը:

- ա. Նոյեմբեր 6
- բ. Նոյեմբեր 13
- գ. Հոկտեմբեր 20
- դ. Հոկտեմբեր 30

5.- Յիսնակի Բարեկենդանը Նոյեմբերի ո՞ր օրուան ամենէն մօտ Կիրակիին կը հանդիպի:

- ա. 6
- բ. 16
- գ. 18
- դ. 31

6.- Պատարագ ի՞նչ կը նշանակէ:

-----, -----, -----

7.- Ո՞վ էր Քրիստոնէութեան Նախավկան:

Ս _____ ս

8.- Աստուածաշունչին մէջ ո՞ւր կը կարդանք:

«Առաւել Աստուծո՛յ հնազանդիլ պէտք է քան թէ մարդոց:»

Գ-----ք Ա-----ց _._

9.- Ո՞վ էր Սօղոսին ուսուցիչը:

Գ-----

10.- Առաքեալները քանի՞ հատ սարկաւագ ընտրեցին:

- ա. 3
- բ. 7
- գ. 9
- դ. 11

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1.- Որո՞ւ տօնը այս տարի կը տօնենք
Նոյեմբեր 21ին:«2 պատասխան»
ա. Ս. Կոյսի Տաճար ընծայում
բ. Բարեկենդան Յիսնակաց Պահոց
գ. Ս. Անդրէաս եւ Ս. Փիլիպպոս
դ. Բոլոր Սուրբերուն

2.- Յիսուսի ո՞ր Առաքելը X ձեռով
խաչի մահով մահացաւ:.
ա. Մատթէոս
բ. Թադէոս
գ. Բարթողոմէոս
դ. Անդրէաս

3.- Թուէ՛ Ընդհանրական Եկեղեցւոյ
12 վարդապետներէն մէկը որուն
յիշատակը տարին 2 անգամ կը
տօնենք:

- ա. Ս. Յովհան Ոսկերեցեան
- բ. Ս. Գրիգոր Սքանչելագործ
- գ. Ս. Անդրէաս
- դ. Ս. Փիլիպպոս

4.- Մեր Եկեղեցւոյ 7 խորհուրդներէն
ո՞ր մէկը կը տրուի Ս. Պատարագին
ընդմէջէն:

- ա. Մկրտութիւն
- բ. Դրոշմ
- գ. Ապաշխարութիւն
- դ. Հաղորդութիւն

5.- Յիսուս մեր փրկութեան համար
ի՞նչ երաշխիք տուաւ տուաւ:

Իր ----- ու -----ը

6.- Յիսուս աշխարհ եկած էր որպէս
միջնորդ որո՞նց միջեւ:

Հօր ----- եւ աղամական -----
այլասերած մարդկութեան միջեւ:

7.- Ս. Հաղորդութեան ընթացքին, Ս.
Սեղան ընծայուող ո՞ր երկու նիւթերը
կը փոխակերպուին Քրիստոսի
Մարմնին ու Արեան:

----- ու -----

8.- Սուրբ Պատարագը կը բաղկանայ
4 մասերէ: Թուէ՛ զանոնք

- ա.
- բ.
- գ.
- դ.

9.- Ո՞ր Աւետարանին մէջ Յիսուսի
այլակերպութեան մասին չենք
կարդար:

- ա. Մատթէոս
- բ. Մարկոս
- գ. Դուկաս
- դ. Յովհաննէս

10.- Գտիր 4 Աւետարաններէն միակը
որ կը ներկայացնէ Յիսուսը որպէս
Ճշմարիտ Որթատունկը:

- ա. Մատթէոս
- բ. Մարկոս
- գ. Դուկաս
- դ. Յովհաննէս